

Tannteknikerfaget både i Norge og globalt er inne i en omstillingsfase. Med økende konkurranse, også fra utlandet, og rask digital utvikling, kan det være krevende å drive spesielt tanntekniske laboratorier. Det krever nytenkning og originale løsninger for å møte fremtiden.

Tenner i Fokus ved Stein Brath har gjennom året besøkt flere laboratorier som har utviklet egenartede konsepter og spesialiserte produkter. I denne 37. artikkelen har vi intervjuet Rana Tannteknikk.

Intervju med Rana Tannteknikk

Av Stein Brath (tekst) | st-brath@online.no og Rana Tannteknikk (foto)

Jeg innleder intervjuet med Anita Pettersen med å spørre hvordan det har seg at hun utdannet seg til å bli tanntekniker.

■ RANA TANNTÉKNIKK

Hun forteller at da hun var ungdom i Mo i Rana var det vanlig å begynne sin tid i arbeidslivet med å passe unger, men hun var ikke interessert i å drive med barnepass.

Anita var heldig og fikk sommerjobb som regningsbud i lokalavisen Rana Blad. En dag så hun en annonse i bladet om at tanntekniker Ola Godønness søkte etter bud. Anita var rask om å stikke oppom Ola Godønness AS, som laboratoriet den gang het, for å søke på jobben. Ola Godønness sa et han skulle tenke på det, men allerede dagen etter var Anita tilbake, og spurte om hvordan det gikk med budjobben. Resultatet var at hun fikk jobben, men med beskjed om at neste gang hun søkte jobb måtte hun huske på å medbringe vitnemål mm. Slik var det at Anita i 1972 ble ansatt hos Ola Godønness,

Etter en tid som bud og hjelpearbeider på laboratoriet fortalte Godønness at han følte at tiden nærmet seg for han til å slutte som tanntekniker. Han sa videre at han ønsket at Anita, Bjørg Botten og Viggo Bogfjellmo som også var ansatt laboratoriet, skulle overta.

Det ble da til at Anita og Bjørg fordypet seg skikkelig i faget, og i 1992 tok de svenneprøven som paragraf 20 kandidater. De gikk med andre ord opp til fagprøve uten lærlingekontrakt, og fikk av den grunn et tillegg på 25 prosent på læretiden.

I 1994 kjøpte Anita laboratoriet sammen med sine to kolleger Bjørg Botten og Viggo Bogfjellmo, og Ola Godønness trakk seg tilbake.

De byttet nå navn på laboratoriet til Rana Tannteknikk as.

På denne tiden hadde også importen av tanntekniske produkter kommet på markedet, men det ble ikke noen stor konkurrent i Mo i Rana. Da en av deres kunder sviktet dem med å starte opp med importarbeid, var de heldige og fikk erstattet tomrommet med nye kunder ganske raskt. Dette er vel tegn på at kundene er tilfreds med produktene som blir levert og servicen på laboratoriet.

Budapest-klinikken har også prøvd å etablere seg i distriktet uten å lykkes.

Til tider har det vært litt for få tannleger i Mo i Rana, men pr. i dag er mange tannleger i nærmiljøet. Dette er selvsagt positivt for Anita og hennes samarbeidspartnere.

På Rana Dental produserer de det meste innen faget, bortsett fra stål, som de sender til Knut Taraldsen.

Etter hvert har Bjørg og Viggo solgt seg ut, og er ute av firmaet, men i 2014 kom Linda Lillevik inn som ny kompanjong.

Laboratoriet ligger i DnB-bygget. Hit flyttet laboratoriet inn som en av de første leietakerne, og har vært der siden. De har flott utsikt over byen og nærmiljøet og kan i tillegg se helt til Svartisen.

Lokalene leier de i dag av et tannlegesenter som har mange tannleger ansatt. Det nyter de godt av, og tannlegene nyter godt av å ha tannteknikeren tett på seg og sine pasienter. Det blir noen fargeprøver i løpet av dagen. Noe som bare er positivt.

De har gjort hva de kan for å holde tritt med den faglige utviklingen opp gjennom

tiden, men når det gjelder avtakbar protetik koker de protesene på gammel-dags vis etter å ha prøvd andre metoder. I 2018 gikk de til anskaffelse av skanner, freser og printer. Dette har revolusjonert produksjonen av kroner, broer og implantater på laboratoriet.

Selv om fast protetik er hoveddelen av produksjonen, er avtakbar protetik fremdeles en viktig del av produksjonen.

Opp gjennom tiden har arbeidstokken stort sett bestått av eierne, men innimellom har de også ansatt tannteknikere. Å har de en rumener ansatt, og Anita sier at han er en meget dyktig fagmann.

Det er vanskelig å få foredragsholdere til å komme til Mo i Rana for å vise fram nytt og nyttig innen faget, derfor prøver Anita og Linda å delta på det nordnorske årsmøtet for å bli oppdatert. Det hender også at de reiser sørover for å få med seg nytt av maskiner og materiell.

Spesielt er det viktig å være med på forbundets fagsamlinger. Her får man med seg gode foredrag samtidig som man treffer gode kollegaer.

Da Anita kom inn i faget var det uhørt å snakke med tannlegen på likefot. Dette har blitt mye bedre. Nå føler hun at tannteknikeren er akseptert som en likeverdig «tannpartner». Og at tannlegen aksepterer at tannteknikeren kritiserer avtrykk, og eventuelt kommer med forslag til endringer på protetiske arbeider.

Selv om Anita i dag er i full jobb, nærmer hun seg pensjonsalderen. I tillegg har hun en mann hjemme som er pensjonist allerede. Så hun kan nok bli lokket over i pensjonistenes rekke om noen år. Troen på fremtiden har hun, og hun ser pr. i dag ingen svikt i inkommet arbeidsmengde til laboratoriet.

Denne positive innstillingen mener hun de kan bære med seg inn i fremtiden, langt utover hennes tid på laboratoriet og hun ser for seg et godt levebrød for Linda og hennes ansatte.

Det vil være behov for tannteknisk kunnskap i Mo i Rana i lang tid fremover. Hun tror at det største problemet i fremtiden vil være å få ansatt flinke fagfolk.

Det vil være behov for tannteknisk kunnskap i Mo i Rana i lang tid fremover. Det største problemet i fremtiden vil være å få ansatt flinke fagfolk.